

Elsbeth Bürgi

Dorpsplan

Kalenberg- Hoogeweg 2025- 2030

Jantine Arts, Elke Bon en Nora van Oort

Inhoud

Inleiding Dorpsplan	4
Kalenberg-Hoogeweg	4
1.1 Bereikbaarheid en Infrastructuur	4
1.2 Nabijgelegen Faciliteiten en Bezienswaardigheden	4
2. Communicatieplatform: Website en App Kalenberg.nu	4
3. Dorpsplan 2025-2030: Visie en Aanpak	4
Visie	5
Missie	5
3.1 Bestuurlijke Context	5
3.2 Participatie en Plannen	5
3.3 Belang van het Dorpsplan	5
3.4 Evaluatie en Continuïteit	6
4. Conclusie	6
Inbreng van Dorpsbewoners	7
Samenvatting van de Gespreksresultaten	8
Inleiding	8
1. Leefbaarheid	8
Gastvrijheid	8
Wonen	8
Pakketbezorging	8
Straatverlichting	8
2. Verkeer en Mobiliteit	8
Gebruik Fiets/Wandelpad	8
Parkeren	9
Fietsenstalling	9
Waterafvoer	9
3. Toerisme en Waterbeheer	9
Vaarsnelheid	9
4. Duurzaamheid	9
Afvalinzameling	9
Conclusie	10

Algemene beleidsdoelen nav gespreksresultaten en interviews.....	10
Leefbaarheid en sociale cohesie	10
Natuurbehoud en duurzaamheid.....	10
Toerisme en recreatie	10
Monitoring en Evaluatie	10
Conclusie	10
Interviews met betrokken organisaties.....	11
Egbert Beens, boswachter bij Staatsbosbeheer	11
William Prinsen, gebiedscoördinator gemeente Steenwijkerland.....	11
Bestuur Plaatselijk Belang Kalenberg-Hoogeweg.....	11
Contact met Harold Nobel van stichting De Weerribben- Wieden.....	11
Nawoord.....	12
Bijlagen:	13
1: Aandachtspunten genoemd tijdens de groepsdiscussies	13
2: Aandachtspunten genoemd op ingeleverde briefjes, na jaarvergadering PB april 2024	13
3: Interviews met Egbert Beens, Plaatselijk belang en William Prinsen.....	14, 15 en 16

Inleiding Dorpsplan

Kalenberg-Hoogeweg

Kalenberg is een klein toeristisch dorp, centraal gelegen in Nationaal Park Weerribben-Wieden in de gemeente Steenwijkerland, provincie Overijssel. Het dorp heeft in 2024 circa 240 inwoners. In recente jaren heeft Kalenberg na een periode van vergrijzing een demografische verschuiving doorgemaakt, waarbij jongere gezinnen met kinderen zich hebben gevestigd.

De Kalenbergergracht vormt de centrale waterweg door het dorp, en ook de woningen aan de Hoogeweg worden tot Kalenberg gerekend. Het omliggende natuurgebied bestaat uit een mozaïek van open water, rietlanden en moerasbossen. Traditioneel was de economie van Kalenberg gebaseerd op rietteelt en horeca, maar de nadruk ligt tegenwoordig meer op toerisme, waaronder de verhuur van kano's en fluisterboten voor routes door het Nationaal Park De Weerribben.

Dit plan biedt een kader voor de ontwikkeling en het behoud van de leefbaarheid, natuur en economie van het gebied. Het is gebaseerd op input van bewoners. Daarnaast zijn er interviews gehouden met betrokken partijen, waaronder Plaatselijk Belang Kalenberg-Hoogeweg, Staatsbosbeheer, Stichting Weerribben-Wieden en de gebiedscoördinator van de gemeente Steenwijkerland.

1.1 Bereikbaarheid en Infrastructuur

Historisch gezien was Kalenberg een typisch vaardorp, uitsluitend per boot bereikbaar tot eind jaren '50. Hoewel de oostzijde van het dorp inmiddels ontsloten is via een doodlopende weg, blijft de westzijde verbonden door waterwegen en een fietspad met bruggen. Openbaar vervoer is niet beschikbaar.

1.2 Nabijgelegen Faciliteiten en Bezienswaardigheden

In de directe omgeving bevinden zich de Kloosterkooi, een toegankelijke eendenkooi, en de niet-toegankelijke Kooi van Pen, een van de grootste eendenkooien in Europa. De nabijgelegen dorpen Ossenzijl, Nederland en Wetering, evenals de stadjes Meppel, Steenwijk, Blokzijl en Vollenhove, bieden aanvullende recreatieve en historische bezienswaardigheden.

2. Communicatieplatform: Website en App Kalenberg.nu

De website Kalenberg.nu dient als centraal informatieplatform voor bewoners en bezoekers. Hierop wordt actueel nieuws gedeeld over onderwerpen zoals gemeentebestuur, overnachtingsmogelijkheden, lokale bedrijven, recreatie en geplande activiteiten. Ook de notulen van de vergaderingen van het bestuur Plaatselijk belang Kalenberg- Hoogeweg zijn op de website te vinden. In de notulen onder het hoofdstuk "Lopende Zaken" worden de uit te voeren acties en het proces van deze acties vermeld.

Nieuwe informatie op de website wordt automatisch gekoppeld aan de app: Kalenberg.nu, die beschikbaar is voor bewoners en bezoekers van Kalenberg.

Aanmelden voor de app kan via een link: "NIEUW: Whatsappgroep" op het voorblad van de website Kalenberg.nu.

3. Dorpsplan 2025-2030: Visie en Aanpak

Het Dorpsplan 2025-2030 heeft als doel om de gewenste ontwikkelingen in Kalenberg en Hoogeweg voor de komende vijf jaar te beschrijven en te realiseren. Dit document bouwt voort op de vorige dorpsvisie (2017-2022) en fungeert als leidraad voor het beleid van Plaatselijk Belang Kalenberg-Hoogeweg (PB).

Visie

Kalenberg streeft naar een duurzame toekomst waarin natuurbehoud, sociale cohesie en economische vitaliteit hand in hand gaan. Het dorp wil een evenwicht behouden tussen de behoeften van bewoners, toeristen, bezoekers en de unieke ecologie van het gebied.

Missie

Het bevorderen van de leefbaarheid van Kalenberg door:

- Het behoud van de natuur en biodiversiteit.
- Het verbeteren van de woon- en leefomstandigheden voor alle inwoners.
- Het reguleren van toerisme en recreatie om de balans in het dorp te bewaren.
- Het versterken van samenwerking tussen bewoners, organisaties en overheden.

3.1 Bestuurlijke Context

De vereniging “Plaatselijk Belang Kalenberg-Hoogeweg” heeft als doel: het behartigen van zaken, die van belang kunnen zijn voor Kalenberg en Hoogeweg. Het huidige bestuur bestaat uit:

- Helen Brouwer-Dekens (interim-voorzitter en penningmeester)
- Pieter de Haan (secretaris)
- Gerrit Dolstra (algemeen bestuurslid)
- Peter Jongschaap (algemeen bestuurslid)

De functie van voorzitter is vacant.

3.2 Participatie en Plannen

Het nieuwe dorpsplan wordt opgesteld in nauwe samenwerking met de dorpsbewoners, waarbij hun input wordt verwerkt in haalbare doelen en een concreet plan van aanpak. Dit proces omvat:

- Inventarisatie van ideeën en wensen van bewoners.
- Analyse van uitvoerbare projecten en prioriteiten.
- Formulering van een plan van aanpak, waarin wordt gespecificeerd wie verantwoordelijk is voor welke acties en binnen welke tijdspanne deze worden uitgevoerd.

3.3 Belang van het Dorpsplan

Hoewel een dorpsplan niet verplicht is, vormt het een essentieel document bij het aanvragen van subsidies en fondsen. Het plan dient tevens als beleidsdocument voor Plaatselijk Belang. Het geeft inzicht in de visie van bewoners op gewenste ontwikkelingen en vormt een basis voor samenwerking met andere organisaties. Het plan zal jaarlijks worden besproken tijdens de algemene ledenvergadering van PB en de voortgang wordt gedeeld via notulen en op de website Kalenberg.nu.

3.4 Evaluatie en Continuïteit

Tijdens de vergaderingen van het bestuur van PB worden de uit te voeren acties besproken en het proces waarin de actie zich bevindt, benoemd.

Aan het einde van de periode 2025-2030 wordt het dorpsplan geëvalueerd om de behaalde resultaten te beoordelen en te bepalen welke doelen verdere aandacht behoeven. Deze evaluatie vormt de basis voor een nieuwe cyclus van planning en uitvoering.

4. Conclusie

Het Dorpsplan 2025-2030 biedt een duidelijke koers voor de ontwikkeling van Kalenberg en Hoogeweg, waarbij de leefbaarheid, betrokkenheid van bewoners en duurzame samenwerking centraal staan.

Inbreng van Dorpsbewoners

Tijdens de algemene ledenvergadering van Plaatselijk Belang Kalenberg-Hoogeweg op 19 april 2024 heeft de werkgroep Nieuwe Dorpsvisie zich voorgesteld aan de aanwezige leden. De werkgroep heeft de leden uitgenodigd om deel te nemen aan gespreksgroepen en om ideeën ter bespreking in te dienen. Dit kon op verschillende manieren worden gedaan: schriftelijk, telefonisch, persoonlijk of via e-mail.

De niet aanwezige dorpsbewoners zijn geïnformeerd via mondelinge communicatie en de notulen van de jaarvergadering, die voor alle dorpsbewoners beschikbaar zijn op de website **Kalenberg.nu**.

De werkgroep heeft gekozen voor een interactieve aanpak, waarbij dorpsbewoners in kleine groepen met elkaar in gesprek zijn gegaan over zelf aangedragen onderwerpen. Het doel was om deze onderwerpen te vertalen naar concrete actieplannen met duidelijke verantwoordelijkheden en tijdslijnen.

Op zaterdag 26 oktober 2024 vonden de gesprekken plaats in het Kalenberger Gemeenschapshuis. De voorbereidingen voor de gesprekken van de dorpsbewoners, zijn uitgevoerd door de werkgroep: Dick Franssen, Patrice Weijer, Elke Bon, Jantine Arts en Nora van Oort. Zesentwintig dorpsbewoners namen deel, zij waren afkomstig uit verschillende delen van Kalenberg. De deelnemers waren ingedeeld in vier groepen. Elke groep stond onder leiding van een getrainde gespreksleider die de gesprekken structureerde en begeleidde.

De sessies bestonden uit twee rondes van een uur, waarbij de groepssamenstellingen en thema's wisselden. De thema's waren: **Leefbaarheid**, **Verkeer en Mobiliteit**, **Water en Toerisme**, en **Duurzaamheid**. Binnen elke groep werd gezamenlijk een onderwerp gekozen, dat daarna volgens een uitgevoerd stappenplan werd uitgewerkt tot een praktisch plan. De stappen omvatten:

1. Ideeën verzamelen.
2. Eén idee selecteren.
3. Het probleem achter het idee opgelost.
4. Een oplossing gevonden.
5. Verantwoordelijkheden en tijdslijnen bepalen.

De gespreksresultaten werden vastgelegd op professioneel ontworpen werkvellen. De bijeenkomsten verliepen in een positieve sfeer, met veel enthousiasme en constructieve interacties. De organisatie ontving complimenten van de deelnemers.

Tijdens de gesprekken kwamen ook enkele knelpunten naar voren, zoals frustraties over de traagheid van gemeentelijke behandeling en het voortbestaan van langdurige problemen. Deze punten zijn opgenomen in het dorpsplan.

Alle verzamelde gegevens zijn digitaal vastgelegd in een Exceldocument. Op basis van deze gegevens is dit dorpsplan opgesteld, dat zich richt op het oplossen van praktische problemen door middel van werkgroepen bestaande uit gemotiveerde dorpsbewoners. Voor sommige werkgroepen hebben deelnemers zich al aangemeld om acties uit te voeren.

Samenvatting van de Gespreksresultaten

Inleiding

Hieronder volgt een overzicht van de uitkomsten van de dorpsgesprekken gehouden op 26 oktober 2024. Het bevat prioriteiten, problemen, voorgestelde oplossingen en actiepunten. Dit document dient als leidraad voor Plaatselijk Belang (PB), gemeente, provincie en andere betrokkenen om de leefbaarheid, duurzaamheid en veiligheid in Kalenberg te bevorderen.

1. Leefbaarheid

Gastvrijheid

- **Oproep:** Blijf gastvrij voor bezoekers en dorpsgenoten.

Wonen

- **Probleem:** Behoeft aan starterswoningen en sociale huurwoningen.
- **Oplossing:** Onderzoek bouwmogelijkheden (inbreiding, splitsing, herbestemming).
- **Werkgroep:** Melle Hendrik Muis (voortrekker), Marc Prins, en Gerard Muis.
- **Actiepunten:**
 - Wooncommissie uitbreiden en lijst opstellen van geschikte locaties (1 2025).
 - Overleg met gemeente over mogelijkheden en restricties (2 2025).
 - 2030 stappenplan klaar

Pakketbezorging

- **Probleem:** Moeizame levering pakketjes.
- **Oplossing:** Realisatie van een pakketwand met kluisjes op een centrale plek.
- **Actiepunt:** PB Kalenberg- Hoogeweg start overleg met gemeente en pakketdiensten.
- **Opmerking:** Alleen Post.nl gerealiseerd in febr. 2025

Straatverlichting

- **Probleem:** Onveilig fietspad ivm ontbreken lantaarnpalen en verouderde straatverlichting in de Middenbuurt.
- **Oplossing:** Plaatsen van extra lantaarnpalen langs padkant en vernieuwen van verlichting in de middenbuurt.
- **Actiepunt:** PB Kalenberg- Hoogeweg start overleg met gemeente.

2. Verkeer en Mobiliteit

Gebruik Fiets/Wandelpad

- **Probleem:** Onveilige situaties door toenemend gebruik en snelheid.
- **Oplossing:** Informatieborden en snelheidsregulatie.
- **Actiepunt:** PB Kalenberg- Hoogeweg start overleg met gemeente.

Parkeren

- **Probleem:** Tekort aan parkeerplaatsen tijdens warme dagen het hoogseizoen. Overlast voor bewoners Middenbuurt.
- **Oplossing:** Uitbreiding (tijdelijke) parkeerplaats en/of vaste plekken voor bewoners.
- **Actiepunt:** PB Kalenberg- Hoogeweg start overleg met gemeente.

Fietsenstalling

- **Probleem:** Het bushokje dat gebruikt wordt als fietsenstalling is te klein.
- **Oplossing:** Plaatsen van een ruime fietsenstalling.
- **Actiepunt:** PB Kalenberg- Hoogeweg start overleg met gemeente.

Openbaar vervoer

- **Probleem:** Geen openbaar vervoer in Kalenberg.
- **Oplossing:** Onderzoek naar buurtbus of deelvervoer.
- **Actiepunt:** Richard Kwant onderzoekt behoefte en presenteert resultaten in 2025.

Waterafvoer

- **Probleem:** Slechte afvoer van regenwater op het fietspad en in de Middenbuurt..
- **Oplossing:** Aanleg van extra afvoerputten fietspad en overleg met bewoners Middenbuurt
- **Actiepunt:** PB Kalenberg- Hoogeweg start overleg met gemeente.

3. Toerisme en Waterbeheer

Vaarsnelheid

- **Probleem:** Te hoge vaarsnelheid leidt tot onveilige situaties.
- **Oplossing:** Plaatsen van borden met uitleg, handhaving en elektronische snelheidsmeting.
- **Actiepunt:** PB Kalenberg- Hoogeweg start overleg met de provincie.

Zwerfafval

- **Probleem:** Gebrek aan prullenbakken.
- **Oplossing:** Plaatsen van prullenbakken op parkeerplaatsen en langs fietspaden.
- **Actiepunt:** PB Kalenberg- Hoogeweg start overleg met gemeente en Rova.

4. Duurzaamheid

Afvalinzameling

- **Probleem:** Onduidelijkheid over afvalinzameling, geen papiercontainer voor bewoners aan de padkant.
- **Oplossing:** Vergroten en verduidelijken van afvaloplossingen.

- **Actiepunt:** PB Kalenberg- Hoogeweg start overleg met gemeente en Rova om te komen tot een plan dat zsm te realiseren is.

Conclusie

De gespreksresultaten bevestigen de kracht van samenwerking binnen de gemeenschap. Door praktische oplossingen en betrokkenheid van dorpsbewoners worden concrete stappen gezet richting een leefbaarder, veiliger en duurzamer Kalenberg. Verdere actiepunten worden uitgevoerd in samenwerking met Plaatselijk Belang, omliggende waterdorpen en overige relevante partners.

Algemene beleidsdoelen nav gespreksresultaten en interviews.

Deze beleidsdoelen dienen als uitgangspunt bij alle uit te voeren acties.

Leefbaarheid en sociale cohesie

- Het stimuleren van woningbouw voor jongeren en ouderen om vergrijzing tegen te gaan en sociale samenhang te behouden.
- Het versterken van gemeenschapsactiviteiten en vrijwilligerswerk.
- Het aantrekken en behouden van bestuursleden voor Plaatselijk Belang.

Natuurbehoud en duurzaamheid

- Het beschermen en herstellen van kwetsbare ecosystemen.
- Het promoten van duurzaam toerisme.

Toerisme en recreatie

- Het spreiden van toeristenstromen en verbeteren van handhaving op waterwegen en fietspaden.
- Het verbeteren van infrastructuur, zoals parkeerfaciliteiten en afvalbeheer.

Monitoring en Evaluatie

De voortgang van acties worden benoemd in het onderdeel “Lopende Zaken” in de notulen van de overleggen van het bestuur van Plaatselijk Belang Kalenberg- Hoogeweg. Op deze manier wordt het succes van dit beleidsplan gemeten.

Conclusie

Met dit beleidsplan zet Kalenberg in op een toekomstbestendig dorp waarin natuur, wonen en recreatie in balans zijn. De actieve samenwerking tussen bewoners, organisaties en overheden is cruciaal om de gestelde doelen te behalen. Samen bouwen wordt gebouwd aan een vitaal en duurzaam Kalenberg.

Interviews met betrokken organisaties

Egbert Beens, boswachter bij Staatsbosbeheer

Staatsbosbeheer beheert 270.000 hectare natuur en landschap in Nederland en werkt samen met gemeenten, zorginstellingen en maatschappelijke organisaties. Voor het beheer van Nationaal Park Weerribben-Wieden werkt Staatsbosbeheer samen met Natuurmonumenten. Het gebied kampt met uitdagingen zoals dichtgroeïend moeras en stikstofproblematiek, wat zeldzame planten en dieren bedreigt.

Tussen 2020-2024 wordt gewerkt aan herstel van veenmosrietland en trilveen, onder andere door struiken te verwijderen, petgaten te graven en waterhuishouding te verbeteren. Dit bevordert leefgebieden van soorten zoals de roerdomp en grote karekiet. Bewoners zijn betrokken en er wordt regelmatig overlegd.

Voor vragen en ondersteuning van b.v. onderhoud tuin, kunnen bewoners contact opnemen met boswachter Egbert Beens.

William Prinsen, gebiedscoördinator gemeente Steenwijkerland

William Prinsen fungeert als schakel tussen de gemeente en Plaatselijk Belang Kalenberg-Hoogeweg. Belangrijke uitdagingen in de regio zijn woningnood en stikstofproblematiek. Kalenberg, een geïsoleerd waterdorp, kampt met beperkte bouw mogelijkheden vanwege Natura 2000-richtlijnen. De gemeente streeft naar een balans tussen recreatie en wonen, met kleinschalige bouwprojecten voor starters en ouderen.

Prinsen werkt met een voortgangsdokument om prioriteiten vast te leggen, maar bureaucratische processen vertragen projecten. Voorbeelden hiervan zijn onderhoud aan vaarwegen en beschoeiingen, waarvoor meerdere instanties verantwoordelijk zijn.

Acties en de fase van het proces mbt Kalenberg-Hoogeweg worden vanaf mrt 2025, in de notulen van Plaatselijk Belang onder het hoofdstuk : “Lopende Zaken” vermeld.

Voor spoedeisende meldingen kunt u bellen met 140521. Ook na sluitingstijd en in het weekend.

Bestuur Plaatselijk Belang Kalenberg-Hoogeweg

Kalengergs Belang (KB) vertegenwoordigt de belangen van Kalenberg-Hoogeweg en werkt nauw samen met de gemeente en andere organisaties. Het bestuur bestaat uit vier vrijwilligers, maar kampt met een tekort aan bestuursleden vanwege de tijdsintensieve aard van het werk.

Via een voortgangsdokument en frequente communicatie met gebiedscoördinator William Prinsen boekt PB langzaam vooruitgang. Prioriteiten liggen bij infrastructuur, leefbaarheid en het voorkomen van overlast door toerisme. Het bestuur waarschuwt voor de toenemende druk door recreatie en de gevolgen voor de dorpsgemeenschap.

Hoewel bestuursleden moeite hebben met de tijdsinvestering, erkennen ze het belang van hun werk voor het behoud van het dorp. Toekomstige bestuur werving wordt als een uitdaging gezien.

Harold Nobel (in functie tot 2025) van stichting De Weerribben- Wieden

De stichting heeft geen concrete plannen voor Kalenberg- Hoogeweg, maar Harold bood aan mee te willen denken over hoe kleine acties in een groter geheel te plaatsen.

Nawoord

- Met dit dorpsplan hebben we een toekomstvisie geschetst die recht doet aan de identiteit, wensen en waarden van ons dorp. Het plan is niet alleen een document, maar een uitnodiging tot samenwerking. Samen kunnen we bouwen aan een dorp waar iedereen zich thuis voelt, waar tradities worden gekoesterd en waar ruimte is voor nieuwe ideeën.
- Dit dorpsplan is tot stand gekomen dankzij de betrokkenheid van inwoners en andere belanghebbenden. Jullie waardevolle input en enthousiasme hebben ons geïnspireerd en gemotiveerd om dit dorpsplan vorm te geven.
- Wij realiseren ons dat dit plan slechts een startpunt is. De kracht van ons dorp zit in de gemeenschap: in de mensen die samen de schouders eronder zetten. Laten we deze plannen met elkaar tot leven brengen en blijven samenwerken om onze ambities te realiseren

Bijlagen:

1: Aandachtspunten genoemd tijdens de groepsdiscussies

- De haalbaarheid van een landwinkel (pantry) in kaart brengen. *Leefbaarheid*
- Ondergrondse containers met betaalpas i.p.v. ROVA-pas i.v.m. toeristen die hun vuilnis niet kwijt kunnen. *Duurzaamheid*
- Kalenberg binnen 10 jaar volledig zelfvoorzienend qua energie. *Duurzaamheid*
- Suppen uit Paasloo in Paasloo! *Toerisme*
- Bootje voor overzetten; pontje. *Verkeer*
- Stimuleren gebruik KGH. *Leefbaarheid*
- Op talloze daken van “schuren” eigen energievoorziening voor dorp: zon/wind. *Duurzaamheid*
- 30 km heel het dorp. (2 x post-it) *Verkeer*
- Mobiel netwerk. Er moet een zendpaal-locatie komen. *Leefbaarheid*
- Rotzooi. Bijvoorbeeld aardappelen in het water. Ratten gezien. *Water*
- Honden overlast: poep; blaffen. Omheinde uitlaatplek *Leefbaarheid*
- Meer wandelmogelijkheden (rondjes) zoals Laarzenpad. *Leefbaarheid en Toerisme*
- Wegen kwaliteit (bij bruggen op- en afrit; fietspad Kalenberg verbreden). *Verkeer*
- Nix veranderen. *Leefbaarheid*
- Niet meer toeristen. *Toerisme*
- Betere communicatie met gemeente.
- Vrijwillige hulpdienst nieuw leven inblazen. Hulp bij kleine klusjes of bv transport naar ziekenhuis. *Leefbaarheid*
- KGH actiever gebruiken. Uiteraard in samenwerking met uitbaters (b.v. voor lezingen van dorpsbewoners). *Leefbaarheid*

2: Aandachtspunten genoemd op ingeleverde briefjes, na jaarvergadering PB april 2024

- Meer horeca gelegenheid
- Boxen voor postpakjes
- Parkeerplekken: aantal vergroten, vast parkeerplekken voor bewoners
- Vaarsnelheid: duidelijk aangeven langs de vaart en handhaving inzetten
- KGH:
 - sfeer(kleur op de muren , dimmers op lampen....)
 - akoestiek verbeteren
 - meer en verschillende activiteiten/ gebruik: film, theater, lezingen,tentoonstellingen
- Fietspad:
 - onderhoud (deels door gemeente /eigen verantwoording bewoners
 - verlichting (evaluatie veiligheid door gemeente na winter 2023/24)
 - veiligheid wandelaars/ fietsers: *voorstel :” voetgangersgebied; fietsers gedoogd”*
- Beheersbaar houden van toerisme in Kalenberg
- Duurzaamheid: gemeenschappelijke zonnepanelen op dak grote schuren
- Behoud van rust en stilte: aanpak blaffende honden (+ poep)
- Rijsnelheid op weg Kalenberg Zuid bij ingang dorp
- Waterpeil NAP bij de brug over de gracht
- Rook rietsnijders verminderen / vaste tijden voor verbranding afval
- Projectontwikkelaars weren, vaste bewoning huizen wenselijk
- Winkel in het dorp: actie voor een pantry
- Kinderen, speelruimte, opvang
- Ouderen , zorg en wonen

3: Interviews

In gesprek met William Prinsen, gebiedscoördinator gemeente Steenwijkerland

Sinds januari 2022 is William Prinsen de schakel tussen de gemeente en Plaatselijk Belang Kalenberg-Hoogeweg. Zijn werkgebied omvat ook de dorpen Blankenham, Kuinre, Ossenzijl, Oldemarkt, IJsselham, Scheerwolde, Steenwijkerwold, Witte Paarden, Basse, Wetering, Marijenkampen, Thij, Baars, Willemsoord, de Pol en Paasloo. Tijdens besprekingen met Plaatselijk Belang Kalenberg-Hoogeweg komen met name onderwerpen aan de orde die de leefomgeving van de inwoners aangaan. Plaatselijk Belang en de gemeente werken met een zo genaamd 'voortgangsdokument', een overzicht van onderwerpen waaraan wordt gewerkt waarbij de status wordt bijgehouden. Een overzichtelijke manier van werken al is het tempo niet altijd het door inwoners gewenste tempo. Dit geluid krijgt William ook geregeld terug maar na zijn uitleg is het meestal duidelijk waarom werkzaamheden in de openbare ruimte hun tijd nodig hebben. "Het fabriceren van een bed is voor de beddengigant de corebusiness waarbij hij geen rekening hoeft te houden met alles en iedereen om hem heen maar het werk van de gemeente is complexer. Een lokale overheid gaat over alles wat je om je heen ziet in de buitenruimte. Dit vraagt om afstemming tussen alle disciplines en vaak ook met inwoners. Deze afstemming wordt geregeld met (bureaucratische) werk processen en vraagt zijn tijd".

Wat maakt Kalenberg bijzonder?

Voorname de ligging omringd door prachtige natuur maakt Kalenberg bijzonder ten opzichten van andere dorpen. De keerzijde van deze prachtige ligging is de bereikbaarheid en de wet- en regelgeving. "Afgelopen twee jaar hebben we als gemeente de bruggen vervangen. Een complexe klus voor een dorp dat maar door één weg wordt ontsloten. Ook de stikstof regels kunnen werkzaamheden in het gebied bemoeilijken. Het Kalenbergerpad is hier een goed voorbeeld van. De eisen van stikstofreductie gingen hier zo ver dat elke handeling van een machine omgerekend moest worden naar de co2 consequenties. De inzet van de gemeente om de werkzaamheden aan dit pad te kunnen starten werden meerdere malen vertraagd door een stagnerend vergunningentraject vanwege deze stikstofregulering".

Ideeën over Wonen krijgen steun

Met de opgave vanuit het rijk om in een periode van 10 jaar tot en met 2031 ruim 1.700 woningen te realiseren heeft de gemeente een behoorlijke uitdaging. Er wordt weliswaar gebouwd, maar met alle regelgeving is het soms lastig om tempo te maken en de tijd tikt door.

In het gebied "Kleine kernen NW" waarin Kalenberg valt is de woonbehoefte totaal gemiddeld 90 woningen. "In Kalenberg heeft de gemeente geen grondpositie en is woningbouw afhankelijk van particulier initiatief. Dit vraagt maatwerk en samenwerking met en ondersteuning van lokale initiatieven zoals CPO's (Collectief Particulier Opdrachtgeverschap) of splitsing van woningen. Vooral deze laatste kan interessant zijn om doorstroming te realiseren. Ouderen die graag in het dorp willen blijven maar waarvoor woning en tuin te groot wordt kunnen i.p.v. verhuizen ook de bestaande woning samen met gelijkgestemden opsplitsen in meerdere woningen. Dergelijke particuliere initiatieven lossen veel knelpunten op:

- Kleiner wonen
- Minder tuinonderhoud
- Blijven wonen in eigen dorp
- Doorstroming waardoor ook de 'middengroep' aan bod komt
- Meer woningen voor ouderen die graag kleiner willen gaan wonen en in eigen dorp willen blijven.

Niet alleen nieuwbouw maar ook dergelijke particuliere initiatieven dragen bij aan het behalen van onze woningbouwdoelstelling. "Daarom ondersteunt en stimuleert de gemeente dergelijke lokale particuliere initiatieven".

"Bijkomend effect van goed geplande woningbouwinitiatieven is behouden dan wel herstellen van de balans in leeftijdsopbouw. Voor de samenstelling van het dorp als gemeenschap is het belangrijk dat zowel jong als oud onderdeel uitmaken van de gemeenschap. Als de balans in leeftijdsopbouw doorslaat naar één kant bestaat de kans dat de sociale cohesie onder druk komt te staan.

Ook belangentegenstellingen kunnen van invloed zijn op het wonen en welzijn in je dorp. Daarom is ook de balans tussen wonen en recreëren belangrijk voor de gemeenschap. Een mooi bruggetje naar het volgende onderwerp.

Toerisme en milieueffecten

We praten over de bijzondere situatie van Kalenberg midden in het Natura 2000 gebied en de druk bevaren gracht. De gemeente weet dat recreanten soms niet goed op de hoogte zijn van de 'spelregels' op het water. "Regelmatig krijgen wij klachten over te hard varen en de vele boten met verbrandingsmotoren. De gracht is provinciaal water waardoor de gemeente weinig invloed heeft op deze problematiek. Ondanks dat is het wel gelukt om de verbrandingsmotoren van de sloepen van vakantiepark Waterstaete gedurende een periode van 10 jaar te vervangen voor elektrische motoren."

Ook de door inwoners ervaren overlast van fietsende toeristen in Kalenberg komt aan de orde. De toename van fietsers op een voet/fietspad dat de woningen ontsluit levert problemen op. Fietsers rijden te hard en weten niet dat het een pad betreft dat zowel door wandelaars als door fietsers wordt gebruikt. Dit levert regelmatig gevaarlijke situaties op. "Dit probleem is bij ons bekend maar als wegbeheerder gaan wij allereerst op zoek naar een oplossing die handhaafbaar is. Onze wegen en verkeerswet kent geen officieel 'wandel/fiets' bord in tegenstelling tot België waar een dergelijk bord wel bestaat. Juridisch is dit dus niet te regelen. De algemene verkeersregel is dat bij het ontbreken van een voetpad de voetganger gebruik maakt van het fietspad. Nu er geen juridische en handhaafbare oplossing is willen wij op verzoek van Plaatselijk Belang en inwoners kijken naar gedrag beïnvloedende maatregelen".

We besluiten dat het te maken dorpsplan voor Kalenberg ook voor de gemeente een nuttig instrument kan zijn om de belangen van het dorp te kunnen behartigen. Ik bedank hem voor de tijd die hij heeft willen vrijmaken.

Interview Patrice Weijer

Interview met Bestuur Plaatselijk Belang Kalenberg- Hoogeweg

Plaatselijk Belang Kalenberg-Hoogeweg (PB) is opgericht in 1916. Het huidige bestuur bestaat uit 4 vrijwilligers : een penningmeester (Helen Brouwer), een secretaris (Pieter de Haan) en 2 leden : Gerrit Dolstra en Peter Jongschaap.

Het bestuur vindt het jammer dat de plek van voorzitter Plaatselijk Belang al meer dan 4 jaar vacant is. Helen regelt de financiële administratie van Plaatselijk Belang en werkt als ondersteuner VvE beheer. Gerrit zit in het riet, Peter werkt in het recreatiebedrijf van zijn ouders en Pieter is gepensioneerd jurist

In Steenwijkerland hebben 32 wijken en kernen een belangenvereniging.

In Kalenberg-Hoogeweg zijn de meeste dorpsbewoners (197) lid van PB, zowel permanente bewoners en tweede woningbezitters.

De inkomsten van het Plaatselijk Belang komen uit de contributie en uit een gemeentelijke bijdrage van een bedrag per inwoner.

PB heeft als doel zaken te behartigen die van algemeen belang voor Kalenberg en Hoogeweg kunnen zijn . Het doet dat door zijn oor te luister te leggen op de jaarvergaderingen, waarop doorgaans behoorlijk wat mensen komen, suggesties en meldingen van bewoners en verder onder meer door eigen waakzaamheid.

De gemeente is de belangrijkste partij waarmee zaken geregeld moeten worden. Ook bij Staatsbosbeheer, stichting Weerribben-Wieden trekt PB regelmatig aan de bel.

Kalenberg-Hoogeweg is één van de kernen die vallen onder de gemeentelijke gebiedscoördinator William Prinsen. Als je iets voor elkaar wil krijgen bij de gemeente dan lopen de contacten via hem.

Vroeger kwam Prinsen eens per jaar langs voor een 'schouw'. Het bestuur van KB liet hem dan zien waaraan snel wat moest gebeuren, zoals gammele bruggetjes en gevaarlijke kuilen in de weg.

Tegenwoordig werken PB en Prinsen met een 'voortgangsdokument', dat is een overzicht van dringende kwesties en de status waarin zij verkeren. Plaatselijk Belang heeft veel e-mailcontact met Prinsen en deze schuift ook met enige regelmaat aan bij de bestuursvergaderingen. 'Hoe zit dit, hoe zit dat'. Dat werpt, vindt

Pieter de Haan, vruchten af. Er komen dingen tot stand, ook al is het soms niet in het tempo dat het bestuur graag wil.

In Steenwijk, maar soms ook in andere plaatsen, zijn bijeenkomsten en vergaderingen, bijvoorbeeld van de gemeenteraad, waarbij het voor Kalenbergs Belang nuttig is om er bij te zijn. Als ze maar even kunnen, gaan Helen Brouwer en Gerrit Dolstra. Voor Helen, die een drukke baan heeft, is het nogal wat. 'Ik vind het lidmaatschap van het bestuur zwaar. 'Ik doe het nu een jaar of zes. Veel langer wordt het niet.'

Pieter de Haan is drie jaar geleden als secretaris benoemd. Als oud bedrijfsjurist kan hij onder meer wat ondersteuning geven bij juridische kwesties zoals het herzien van de statuten vorig jaar. Hij vindt dat de voorzitter van PB iemand moet zijn die permanent in Kalenberg of Hoogeweg woont.

Bestuurslid Peter Jongschaap: 'Het zal steeds moeilijker worden om bestuursleden te vinden. Als je het goed wilt doen kost het veel tijd.'

Hij zit in het bestuur uit een soort plichtsbesef. 'Ik ben hier geboren en getogen, en ik vind dat ik daarom niet langs de kant kan blijven staan. Maar ik ben bestuurslid zonder functie. Het werk gaat altijd voor.'

Ook Gerrit Dolstra denkt dat het lastig wordt: 'Men heeft het vaak te druk. En met de huidige economie werken de vrouwen ook vrijwel allemaal'. Maar ik ga er pas uit als het niet anders kan..

Hij denkt dat zonder Plaatselijk Belang het dorp de laatste jaren al zou zijn overspoeld door busladingen toeristen. 'Het hele spul uit Giethoorn zou deze kant op zijn gekomen'.

Over de ontwikkeling van het dorp is hij wel tevreden. 'De mensen die hier gaan wonen zijn vaak zo rond de zestig. Ze beginnen met het verder opknappen van hun huizen. Na een jaar of twintig vertrekken ze weer, en dan komen er nieuwe mensen die precies hetzelfde gaan doen. En zo wordt alles steeds mooier'.

Interview Dick Franssen

Interview met Egbert Beens, boswachter bij Staatsbosbeheer

Staatsbosbeheer beheert de groene ruimte van Nederland. Daarbij werkt het samen met andere partijen zoals gemeenten, zorginstellingen en maatschappelijke organisaties.

Staatsbosbeheer beheert in opdracht van de overheid 270.000 hectare natuur en landschap in Nederland.

Het zorgt ervoor dat 95% van alle natuurgebieden die onder Staatsbosbeheer vallen, open is voor het publiek en dat het bijdraagt aan een circulaire samenleving.

Staatsbosbeheer beschermt en ontwikkelt het groene erfgoed van Nederland, waaronder ook de Weerribben.

www.staatsbosbeheer.nl.

Overijssel is opgesplitst in 4 beheerteams. Kalenberg valt onder beheerteam NW Overijssel.

- Voor het beheer van het nationaal park De Weerribben- Wieden werkt SBB samen met Natuurmonumenten
- Nationaal park Weerribben- Wieden
- Natuurmonumenten
- SNL: Subsidie stelsel Natuur en Landschap
- Coöperatie De Weerribben: samenwerkingsverband Staatsbosbeheer en riettelers/natuurbeheerder.

Het dorp Kalenberg ligt midden in De Weerribben. De Weerribben is een natura 200 gebied. Natura 2000 is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden. In deze Natura 2000-gebieden worden bepaalde dieren, planten en hun natuurlijke leefomgeving beschermd om de biodiversiteit (soortenrijkdom) te behouden.

De Weerribben staat onder druk. Als natuurbeheer niets doet, groeit het moeras snel dicht. Dit proces wordt nog eens versneld door stikstof. Hierdoor verdwijnen zeldzame planten en dieren. Vogels en insecten die van open moeras houden, hebben moeite om te overleven. Denk aan de roerdomp, bruine kiekendief en grote karekiet.

Ook is hun leefgebied in de loop der jaren kleiner geworden. Op veel plaatsen ontbreken natuurlijke verbindingen naar bijvoorbeeld De Wieden en de Rottige Meente in Friesland. Voor behoud van deze soorten, moeten we het leefgebied verbeteren en vergroten.

Met de werkzaamheden tussen 2020-2024 wordt gestart rondom de Kooi van Pen, waar het veenmosrietland en de trilvenen zijn dichtgegroeid, en in Noordmanen. Door struiken en zaadbomen te verwijderen kan het veenmosrietland en trilveen zich herstellen. Ook worden petgaten (lange smalle stroken) en greppels gegraven om meer open water te creëren. Dit open water is belangrijk, omdat juist op deze plekken nieuw trilveen kan ontstaan.

Rietlanden worden minder vaak gemaaid, zodat het riet overjarig wordt. Dit komt moerasvogels ten goede, zoals de roerdomp en de grote karekiet die dit oudere riet nodig hebben om hun nesten te maken. Door herstel van de waterhuishouding, verschralingen het verwijderen van de (te) voedselrijke toplaag, kan blauwgrasland zich succesvol ontwikkelen. Door het graven van smalle sloten en greppels herstelt de waterhuishouding. Op andere plekken worden sloten schoongemaakt en oevers gemaaid en flauwer gemaakt. Daar profiteren onder andere de grote vuurvliinder en waterzuring van.

Velen omwonenden zijn betrokken bij de werkzaamheden. Zij kennen de schoonheid en kwetsbaarheid van de Weerribben als geen ander. Over de werkzaamheden in het gebied gaat SBB regelmatig in gesprek en nemen vragen serieus. Zij overleggen met burens, pachters, vrijwilligers en andere belanghebbenden over de inrichting van het gebied.

Informatie over de natuur en activiteiten in De Weerribben zijn te vinden in het bezoekerscentrum van Staatsbosbeheer in Ossenzijl: Het **European Wetland Center Ossenzijl**, Hoogeweg 27 in Ossenzijl.

Voor de komende vijf jaar zijn er geen grote ontwikkelpunten van Staatsbosbeheer mbt tot Kalenberg. Staatsbosbeheer werkt graag samen met de bewoners van Kalenberg en kan praktische ondersteuning bieden. Bijvoorbeeld bij:

- dorpsactiviteiten
- informatieavonden
- advies inrichting/onderhoud tuinen (tuinafval bewoners graag zelf opruimen)
- inzet boa's SBB ivm handhaving vaarsnelheid en vuilverbranding
- afspraken met de gemeente Steenwijkerland en overleg met pachters van rietlanden

Voor individuele vragen of ondersteuning kan je bellen met de Boswachter van dit gebied:

Egbert Beens tel: 0650213097 e.beens@staatsbosbeheer.nl (contactpersoon voor bewoners: vragen , informatie, meldingen.....)

Interview Nora van Oort